

17 Σεπτεμβρίου, 1993

[Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στές]

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΑΒΒΑ ΨΩΜΑΣ,

Εφεσείων,

v.

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5528).

Απόπειρα καταστροφής περιουσίας με εκρηκτική ύλη κατά παράβαση του άρθρου 325 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 — Επιβολή φυλάκισης 6 χρόνων — Επικυρώθηκε από το Εφετείο.

Κατοχή εκρηκτικών υλών χωρίς την άδεια του Επιθεωρητή Εκρηκτικών Υλών κατά παράβαση των άρθρων 2 και 4(4)(δ) και 4(5)(α)(β) του Περί Εκρηκτικών Υλών Νόμου, Κεφ. 54, όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο 27/78 — Επιβολή φυλάκισης 4 χρόνων — Επικυρώθηκε από το Εφετείο.

5

Αξιοπιστία μαρτύρων — Η εκτίμηση της αξιοπιστίας των μαρτύρων είναι έργο των πρωτόδικων Δικαστηρίων — Πότε δικαιολογείται ανατροπή των ευρημάτων αξιοπιστίας από το Εφετείο.

10

Απόδειξη — Περιστατική μαρτυρία — Τα ιδιαίτερα τμήματα της περιστατικής μαρτυρίας πρέπει να συναρτώνται μεταξύ τους ως θέμα λογικής συνέπειας ώστε να συγκροτούν ένα αδιάσπαστο σύνολο — Νομικά κριτήρια που διέπουν το θέμα της περιστατικής μαρτυρίας.

15

Μεταξύ της 3ης και 4ης Ιουλίου, 1991 ο κατηγορούμενος τοποθέτησε αυτοσχέδια βόμβα τύπου υδροσωλήνα στην οροφή βοηθητικού υποστατικού του Αστυνομικού Σταθμού Δευτεράς, η οποία πυροδοτήθηκε αλλά δεν εκράγηκε. Σύμφωνα με τη μαρτυρία του εμπειρογνώμονα της Αστυνομίας επί των εκρηκτικών υλών αυτό οφείλετο σε λάθος λόγω της χρησιμοποίησης επιβραδυντήρα αντί πυροκροτητή από τον κατασκευαστή της. Αν η βόμβα αυτή εκρήγνυτο θα προκαλούσε εκτεταμένες ζημιές στο υποστατικό του Αστυνομικού Σταθμού τα δε βλήματά της θα εξφενδονίζοντο σε απόσταση 100 έως 150 μέτρα με πιθανότητα να προκαλέσουν ακόμη και το θάνατο σε κάποιο που θα βρισκόταν μέσα στην ακτίνα αυτή.

20

25

Η υπόθεση της κατηγορούσας Αρχής στηρίχθηκε πάνω σε περι-

στατική μαρτυρία η οποία έγινε αποδεκτή από το Κακούργιοδικείο. Με βάση τη μαρτυρία αυτή τα υλικά με τα οποία κατασκευάστηκε η βόμβα ανήκουν σε κάποιο φίλο του εφεσεύοντα ο οποίος
 5 είχε μηχανουργείο και στον οποίο ο εφεσεύων ανέφερε ότι θα κατασκεύαζε "γρασέρα". Επίσης το παλαμικό αποτύπωμα που βρέθηκε σε ένα από τα υλικά αυτά ταυτιζόταν πλήρως με τα δακτυλικά αποτυπώματα του εφεσεύοντα. Έγινε εξέταση επίσης των τεκμηρίων από Κυβερνητική χημικό η οποία ανέλυσε και σύγκρινε τη
 10 μπογιά που πήρε από τα τεκμήρια και βρήκε ότι είχαν όμοια φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά. Η δυναμίτιδα ήταν τυλιγμένη σε τέλλα που βρέθηκε στο αυτοκίνητο του εφεσεύοντα.

Αναφορικά με το ελατήριο της υπόθεσης δόθηκε μαρτυρία ότι υπήρξαν διαφορές μεταξύ του Σταθμάρχη του Αστυνομικού Σταθμού Δευτεράς και του εφεσεύοντα.

15 Το συμπέρασμα του Κακούργιοδικείου ότι ήταν ο κατηγορούμενος που τοποθέτησε την αυτοσχέδια βόμβα στην πιο πάνω οροφή ενισχύεται και από το γεγονός ότι το αυτοκίνητο του εθεάθη να κινείται στην περιοχή τη νύκτα της τοποθέτησης της βόμβας και επίσης από την έμμεση ομολογία του σε λοχία της Αστυνομίας.

20 Στην έφεση του ισχυρίσθηκε ότι η καταδίκη του έπρεπε να ακυρωθεί για τον λόγο ότι δεν αποδείχθηκε η ενοχή του πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας.

Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε την έφεση και αποφάνθηκε ότι:

25 1. Η βασική αρχή είναι ότι σε περιπτώσεις που η υπόθεση εναντίον κατηγορουμένου στηρίζεται καθ' ολοκληρία ή ουσιαστικά πάνω σε περιστατική μαρτυρία, μετά από την απόδειξη των γεγονότων που κατατέθηκαν ενόρκως, το Δικαστήριο πρέπει σαν θέμα Νόμου να αποφασίσει όχι μόνο πως τα γεγονότα αυτά συμβιβάζονται με την ενοχή του κατηγορουμένου, αλλά επίσης ότι δεν συμβιβάζονται με οποιοδήποτε άλλο λογικό συμπέρασμα από το συμπέρασμα ότι ο κατηγορούμενος διέπραξε το αδίκημα.

30 2. Τα καθιερωμένα νομικά κριτήρια που διέπουν θέματα περιστατικής μαρτυρίας έχουν ικανοποιηθεί όπως φαίνεται από την εκτεταμένη ανάλυση των γεγονότων και ο εφεσεύων ορθά βρέθηκε ένοχος από το Κακούργιοδικείο για τα αδικήματα για τα οποία κατηγορήθηκε γι' αυτό και δεν υπάρχει λόγος επέμβασης στην ετυμολογία του Δικαστηρίου.

Η έφεση απορρίπτεται.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

R v. Hodge 2 Lewin 25, 168 E.R. 1136.

R v. Mantesh 14 Α.Α.Δ. 232·

Αναστασιάδης ν. Δημοκρατίας (1977) 2 Α.Α.Δ. 97·

Αθηνής ν. Δημοκρατίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 41·

Μιχαηλίδης ν. Δημοκρατίας (1989) 2 ΑΑΔ 172·

Παφίτης & Άλλος ν. Δημοκρατίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 102.

5

Έφεση εναντίον Καταδίκης και Ποινής.

Έφεση εναντίον της καταδίκης και της ποινής από τον Κυριάκο Σάββα Ψωμά ο οποίος βρέθηκε ένοχος στις 10/10/91 από το Κακουργιοδικείο Λευκωσίας (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 21780/91) στην κατηγορία της απόπειρας καταστροφής περιουσίας με εκρηκτική ύλη κατά παράβαση του άρθρου 325 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 και της κατοχής εκρηκτικών υλών χωρίς την άδεια του Επιθεωρητή Εκρηκτικών Υλών κατά παράβαση των άρθρων 2 και 4 (4) (δ) και 4 (5) (α) (β) του Περί Εκρηκτικών Υλών Νόμου, Κεφ. 54, όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο 27/78, και καταδικάστηκε από Π. Καλλή Π.Ε.Δ., Σ. Νικολαΐδη Αν. Ε.Δ., Πασχαλίδη Ε.Δ., σε συντρέχουσες ποινές φυλάκισης 6 ετών στην πρώτη κατηγορία και 4 ετών στη δεύτερη κατηγορία.

10

15

20

Μ. Πισσάς, για τον εφεσείοντα.

Γλ. Χ" Πέτρου, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους εφεσίβλητους.

Cur. adv. vult.

25

Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Ο εφεσείων βρέθηκε ένοχος από το Μόνιμο Κακουργιοδικείο σε δύο κατηγορίες. Η πρώτη για απόπειρα καταστροφής περιουσίας με εκρηκτική ύλη κατά παράβαση του άρθρου 325 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 και η δεύτερη για κατοχή εκρηκτικών υλών χωρίς την άδεια του Επιθεωρητή Εκρηκτικών Υλών κατά παράβαση των άρθρων 2 και

30

4(4)(δ) και 4(5)(α)(β) του Περί Εκρηκτικών Υλών Νόμου, Κεφ. 54, όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο 27/78.

5 Σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που αναφέρονται στην πρώτη κατηγορία ο κατηγορούμενος μεταξύ 3ης και 4ης Ιουλίου, 1991, στη Δευτερά παράνομα και με σκοπό να καταστρέψει ή να προκαλέσει ζημιά σε περιουσία, δηλαδή στον Αστυνομικό Σταθμό Δευτεράς, τοποθέτησε εκρηκτική ύλη, δηλαδή δύο ράβδους δυναμίτιδας βάρους 440 γρ. 10 στην οροφή βοηθητικού υποστατικού του προαναφερθέντος Αστυνομικού Σταθμού. Αντικείμενο της δεύτερης κατηγορίας ήταν η κατοχή των εκρηκτικών αυτών υλών.

15 Στον εφεσείοντα επεβλήθη φυλάκιση έξι ετών στην πρώτη κατηγορία και φυλάκιση τεσσάρων ετών στη δεύτερη κατηγορία. Οι ποινές να συντρέχουν.

20 Η βόμβα, Τεκμήριο 7, αντικείμενο του κατηγορητηρίου, βρέθηκε πάνω στην οροφή βοηθητικού δωματίου του Αστυνομικού Σταθμού Δευτεράς. Την ύπαρξή της την πρόσεξε στις 5.00 π.μ. της 4 Ιουλίου 1991 η Αθηνά Λοϊζή, της οποίας το σπίτι είναι δίπλα από τον Αστυνομικό Σταθμό. Πρόσεξε ότι η ξύλινη σκάλα που βρισκόταν κάτω από το κλήμα της είχε μετακινηθεί από το σημείο που την είχε σε άλλο σημείο και ακουμπούσε πάνω στο πιο πάνω 25 δωμάτιο. Είδε δε αποτυπώματα τόσο πάνω στο βρεγμένο όσο και πάνω στο ξηρό χώμα της αυλής της.

30 Ειδοποιήθηκε η Αστυνομία και ο εμπειρογνώμονας επί των εκρηκτικών υλών και υπεύθυνος του Κλάδου Πυροτεχνουργών της Αστυνομίας, Υπαστυνόμος Σιακαλής, έφθασε στη σκηνή μαζί με το βοηθό του. Από προκαταρκτική εξέταση που έκαμε διαπίστωσε ότι επρόκειτο για αυτοσχέδια βόμβα τύπου υδροσωλήνα η οποία είχε πυροδοτηθεί αλλά δεν εκράγηκε. Η βόμβα αποτελείτο από ένα κομμάτι μεταλλικού σωλήνα μήκους περίπου 23 εκατο- 35 στών και διαμέτρου 3 ιντζών. Στο κάτω μέρος του ο σωλήνας ήταν κλειστός σε σχήμα κυρτό και "λιμαρισμένος". Στο πάνω ανοικτό μέρος του σωλήνα ήταν ηλεκτροκολλημένες στο μέσα μέρος 2 βίδες η μια των 9 μμ. και μήκους 3

εκατοστών και η άλλη 8 μμ. και μήκους 2 εκατοστών. Στις βίδες αυτές ήταν στερεωμένος με 3 "πιπούλια" ένας άλλος μεταλλικός σωλήνας μήκους περίπου 34 εκατοστών και διαμέτρου 2 εκατοστών. Στο σημείο που ενώνετο με το σωλήνα των 3 ιντζών υπήρχε ηλεκτροκολλημένη μια λαμαρίνα πάχους 2 μμ. μήκους 11 εκατοστών και πλάτους 8 1/2 εκατοστών η οποία ήταν κομμένη σε σχήμα πολυγώνου. Στο κέντρο είχε οπή διαμέτρου ενός περίπου εκατοστού. Η λαμαρίνα αυτή μαζί με τον σωλήνα των 2 εκατοστών έκλειναν το ανοικτό μέρος του σωλήνα των 3 ιντζών. Μέσα στο σωλήνα των 3 ιντζών υπήρχαν 2 ράβδοι δυναμίτιδας βάρους περίπου 440 γραμμαρίων περιτυλιγμένες με μαύρη πλαστική τέλλα. Μέσα στη δυναμίτιδα υπήρχε ένας επιβραδυντήρας εκρηκτικός που ήταν ενωμένος με ένα κομμάτι ακαριαίου εκρηκτικού σχοινιού μήκους 30 εκατοστών χρώματος κόκκινου. Στην άλλη άκρη του ακαριαίου υπήρχε άλλος επιβραδυντήρας εκρηκτικός που ήταν ενωμένος με καμένα "αστεράκια". Μέσα στο λεπτό σωλήνα των 34X2 εκατοστών ήταν καμένα και ενωμένα σε δύο σειρές κατά ζεύγη 12 αστεράκια η μια άκρια των οποίων ήταν ενωμένη μέσα στον επιβραδυντήρα και η άλλη άκρια έβγαινε από το σωλήνα που ήταν το σημείο εναύσεως. Στο σημείο που ήταν ενωμένο το ακαριαίο με τον επιβραδυντήρα υπήρχαν δύο μικρά συρματάκια. Η βόμβα δεν εκράγηκε λόγω αφλογιστίας ή από κάποιο λάθος του κατασκευαστή. Το λάθος συνίστατο στη χρησιμοποίηση επιβραδυντήρα αντί πυροκροτητή.

Ο μάρτυρας αυτός εξέτασε ένα επιβραδυντήρα ο οποίος βρέθηκε στο μηχανουργείο του Στέλιου Χαραλάμπους ο οποίος ήταν του ίδιου τύπου με εκείνο της βόμβας. Εάν αυτή η βόμβα εκρύνγητο, θα είχε σαν συνέπεια την πρόκληση εκτεταμένων ζημιών στο υποστατικό του Αστυνομικού Σταθμού. Βλήματά της δε θα εξφενδονίζοντο σε απόσταση από 100 έως 150 μέτρα και πιθανόν να τραυμάτιζαν ή και να σκότωναν κάποιο που θα βρισκόταν μέσα στην ακτίνα αυτή. Επίσης θα έσπαζαν γυαλιά και παράθυρα πόρτων.

Την ίδια μέρα και περί την 1.00 μ.μ. στην παρουσία και με τη συγκατάθεση του Στέλιου Χαραλάμπους, ιδιοκτήτη μηχανουργείου, η Αστυνομία ερεύνησε τους χώρους μέσα και έξω από το μηχανουργείο του. Πάνω στην οροφή μιας παράγκας που ήταν έξω από το μηχανουργείο υπήρχαν σωλήνες από τους οποίους ο Λοχίας Λάμπρος Θεμιστοκλέους παρέλαβε έναν διαμέτρου 3 ιντσών, του οποίου το ένα άκρο ήταν φρεσκοπογιατισμένο με μπογιά άσπρη. Μέσα στο σωλήνα υπήρχε σφηνωμένο ένα κομμάτι σωλήνα μικρότερης διαμέτρου. Κάτω δε από το σωλήνα και πάνω σε ένα υποβάσταγμα υπήρχαν ρινίσματα μετάλλου από φρεσκοκομμένο κόψιμο και ίχνη μπογιάς άσπρης. Επίσης παρέλαβε από το μηχανουργείο ένα "πασαμάνο με 15 πουρουδες κολλημένες με τέλλα, μια τέλλα τσαλακωμένη μέσα σε ένα χαρτοφύλακα, ένα ποτήρι με φρουτσί πογιάς και ένα δοχείο με πογιά άσπρη".

Τα ίδια υποστατικά ερευνήθηκαν και στις 11 Ιουνίου 20 1991 και παραλήφθησαν από αυτά δύο σωλήνες των 2 ιντσών και ένας επιβραδυντήρας στον οποίο έχουμε αναφερθεί προηγουμένως. Στις 18 Ιουλίου 1991 έγινε και άλλη έρευνα στους χώρους γύρω από το μηχανουργείο. Επικεφαλής της έρευνας ήταν ο Λοχίας 1906 Δώρος Τέρλας, εμπειρογνώμονας εκρηκτικών υλών και πυρομαχικών. 25 Σαν αποτέλεσμα της έρευνας εντοπίστηκαν δύο κομμάτια λαμαρίνας. Το ένα ήταν χρώματος κόκκινου και το άλλο είχε δύο τρύπες σε σχήμα πολυγώνου. Επίσης ανευρέθηκαν 2 φακελλάκια "που είχαν μέσα αστεράκια" και δύο 30 "μικρά τεμάχια ακαριαίου εκρηκτικού σχοινοϊού, χρώματος κόκκινου. Τα φακελλάκια ήταν κενά και ήταν μάρκας "POLAR". Σύμφωνα με το μάρτυρα αυτό τα αντικείμενα που βρήκαν είναι σχεδόν τα ίδια που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή της βόμβας και έγιναν ειδικά για κατασκευή βόμβας.

35 Έγινε έρευνα επίσης στα αυτοκίνητα που χρησιμοποιήσε ο εφεσείων. Το ένα από αυτά ήταν ένα "Morris Van" με αριθμό εγγραφής DM 751 το οποίο είναι εγγεγραμμένο στο όνομα κάποιας Μαρίας Χ"Δημήτρη από

την Αθηαίνου. Ερευνήθηκε στην παρουσία και με τη συγκατάθεση του εφεσείοντα στις 4 Ιουλίου 1991 αλλά δεν προέκυψε οτιδήποτε το ενοχοποιητικό. Το άλλο ήταν ένα "Alpha Romeo" με αριθμό εγγραφής HE 106 και ένα estate με αριθμό εγγραφής CG 161. Το πρώτο είναι εγγεγραμμένο στο όνομα του εφεσείοντα. Το δεύτερο είναι εγγεγραμμένο στο όνομα κάποιου Μιχάλη Αντρέα, ο οποίος το πώλησε στον εφεσείοντα.

Από την ώρα που εντοπίστηκαν τα δύο αυτοκίνητα σε ανοικτό χώρο στη Λακατάμια, τοποθετήθηκαν αστυνομικοί φρουροί μέχρι τη διεξαγωγή της έρευνας σ' αυτά. Στο αυτοκίνητο HE106 δεν βρέθηκε οποιoδήποτε σχετικό ή χρήσιμο στοιχείο. Ακολούθησε η έρευνα του αυτοκινήτου CG 161 και από το ταμπλό κάτω από το τιμόνι του αυτοκινήτου, οι ανακριτές παρέλαβαν ένα κουτί αστεράκια μάρκας "POLAR" και ένα ρολό μαύρης τέλλας μάρκας "NITTON". Επίσης από την μποστινή μαξιλάρα παρέλαβαν μια δέσμη κλειδιών, ένα πηρούνι και μια τανάλια. Όλα αυτά τα αντικείμενα, εκτός των κλειδιών, υποβλήθηκαν σε επιστημονική εξέταση.

Ο εφεσείων ήταν πελάτης και φίλος του Στέλιου Χαραλάμπους και περίπου δέκα μέρες πριν την ανεύρεση της βόμβας ο εφεσείων πήγε στο μηχανουργείο και ζήτησε από τον τελευταίο να του κάμει μια "γρασέρα". Του πήρε ένα κομμάτι λαμαρίνας και ένα κομμάτι σωλήνα της 1/2 ίντσας μήκους περίπου 1 1/2 πόδι και "κόλλησε" το σωλήνα μέσα στη μέση της λαμαρίνας με CO2. Την επομένη ο εφεσείων του πήρε ένα σωλήνα μήκους 1 1/2 πόδι περίπου και διαμέτρου περίπου 4 ιντσών και τις κόλλησε με CO2. Ο μάρτυρας αυτός αναγνώρισε το σωλήνα σαν το σωλήνα πάνω στον οποίο κόλλησε τις δύο βίδες. Υπόδειξε δε δύο τρύπες πάνω σ' αυτόν και είπε: "Θυμούμαι αυτές τις τρύπες. Μου είπε ότι θα βάλει γρασαδόρο εδώ". Επίσης ο μάρτυρας αυτός αναγνώρισε το Τεκμ. 8 σαν τη λαμαρίνα και τη σωλήνα που κόλλησε όπως περιγράφηκε πιο πάνω. Όταν ο μάρτυρας ρώτησε τον εφεσείοντα τί θα έκαμνε τους σωλήνες, του είπε ότι "θα κάμω γρασέρα" και αυτός

του συνέστησε να αγοράσει μια - η αξία της οποίας ήταν £5 - £6 και ο εφeseίων του είπε, "Θέλω να την κάμω αυτή".

- Ο εμπειρογνώμονας για ζητήματα βαλλιστικής, Ανώτερος Υπαστυνόμος Γιώργος Σακκαδάς, ο οποίος εξέτασε τα διάφορα τεκμήρια της υπόθεσης, κατέθεσε ότι ένα από αυτά ήταν και ο σωλήνας - Τεκμ. 26. Από το σωλήνα αυτό απέκοψε ένα κομμάτι - το Τεκμ. 27 - για να μπορέσει να αφαιρέσει από το Τεκμ. 26 ένα κομμάτι σωλήνα των 2 ιντζών - το Τεκμ. 28 - που ήταν σφηνωμένο μέσα στο Τεκμ. 26 σε βαθμό που δεν μπορούσε να αφαιρεθεί και, επίσης, για να καταστεί πιο ευχερής η εξέταση του Τεκμ. 26 το οποίο ήταν πολύ βαρύ. Η περιοχή του Τεκμ. 27 και του Τεκμ. 28 είχαν βαφεί με άσπρη μπογιά. Σύγκριση του σωλήνα των 3 ιντζών - Τεκμ. 7 - που βρέθηκε πάνω στο υποστατικό του Αστυνομικού Σταθμού με το κομμάτι της σωλήνας - Τεκμ. 27 - που αποκόπηκε από τη σωλήνα - Τεκμ. 26 - αποκάλυψε ότι αποτελούσαν ένα σωλήνα πριν διαχωρισθούν. Ο μάρτυρας αυτός έδωσε τα χαρακτηριστικά που βρήκε πάνω στα Τεκμήρια 7 και 27 με βάση τα οποία κατέληξε στο πιο πάνω συμπέρασμα. Επίσης σύγκριση του σωλήνα των 2 ιντζών (Τεκμ. 24) ο οποίος είχε παραληφθεί από το μηχανουργείο του Στέλιου Χαραλάμπους μαζί με το σωλήνα (Τεκμ. 25) με το κομμάτι του σωλήνα (Τεκμ. 28), που βρέθηκε σφηνωμένο μέσα στη σωλήνα (Τεκμ. 26), αποκάλυψε ότι αποτελούσαν ένα συνεχόμενο τεμάχιο σωλήνα πριν αποκοπούν. Περαιτέρω η εξέταση του Τεκμ. 24 αποκάλυψε ότι η κορυφή του "ήταν κομμένη πρόσφατα με σιδηροπριόνι". Στην περίπτωση των Τεκμ. 24 και 28 ο μάρτυρας αυτός έδωσε και πάλι τα χαρακτηριστικά σημεία τα οποία τον οδήγησαν στο πιο πάνω συμπέρασμά του.

- Σύγκρινε επίσης το άκρο του Τεκμ. 10Α - ήταν ένα από τα δύο κομμάτια τέλλας με το οποίο ήταν τυλιγμένη η δυναμίτιδα - με το άκρο της τέλλας (Τεκμ. 33) η οποία βρέθηκε μέσα στο αυτοκίνητο με αριθμό CG 161. Διαπίστωσε ότι τα Τεκμ. 10Α και 33 αποτελούσαν ένα συνεχόμενο τεμάχιο πριν αποκοπούν. Το Τεκμ. 10Α ήταν το τελευταίο

τεμάχιο που κόπηκε από το Τεκμ. 33. Ετοίμασε δε συγκριτικό πίνακα - φωτογραφία - που δείχνει τα δύο τεκμήρια (Τεκμ. 42). Άλλη σύγκριση που έκανε ο μάρτυρας ήταν εκείνη των Τεκμ. 7 και 28. και διαπίστωσε ότι ήταν συσκευές κατασκευασμένες με τον ίδιο τρόπο. 5

Ο ειδικός σε θέματα δακτυλοσκόπησης εξέτασε τα διάφορα τεκμήρια και πάνω στο κουτί που περιείχε τα αστεράκια βρήκε παλαμικό αποτύπωμα, το οποίο σύγκρινε με το συμπληρωματικό έντυπο δακτυλικών αποτυπωμάτων που πήρε η Αστυνομία από τον εφεσείοντα και διαπιστώθηκε πλήρης ταύτιση στα χαρακτηριστικά αυτού σημεία. Ήταν βέβαιος πέραν πάσης αμφιβολίας ότι τα δύο αποτυπώματα έγιναν από την ίδια παλάμη. Τύπωσε φωτογραφικές μεγεθύνσεις των δύο αποτυπωμάτων πάνω στα οποία σημείωσε 16 χαρακτηριστικά τα οποία συμφωνούν μεταξύ τους. 10 15

Τα διάφορα τεκμήρια εξετάστηκαν επίσης από την Κυβερνητική Χημικό, Κατερίνα Κανάρη, η οποία ανέλυσε και σύγκρινε τη μπογιά που πήρε από τα τρία τεκμήρια και βρήκε ότι είχαν όμοια φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά. Ήταν συνθετικές μπογιές Alkyd Enamel. Ανάλυσε επίσης τα ξέσματα που πήρε από τα Τεκμ. 27 και 7 και βρήκε ότι και στις δύο περιπτώσεις ήταν δύο στρώματα μπογιάς με φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά το κάθε στρώμα τα ίδια και τα κατέταξε στις ίδιες κατηγορίες μπογιάς. 20 25

Όσον αφορά το ελατήριο της υπόθεσης έχει δοθεί μαρτυρία ότι υπήρξαν διαφορές μεταξύ του Σταθμάρχη του Αστυνομικού Σταθμού Δευτερός και του εφεσείοντα και σε μια περίπτωση που τον σταμάτησαν για να κάμουν έρευνα λόγω της διάπραξης κλοπής στη Βιομηχανική Περιοχή Τσερίου, ο εφεσείων άρχισε να βρίζει το Σταθμάρχη λέγοντας του μεταξύ άλλων "Εν να σου κάμω όπως έχω μεν ο Καυκαρής. Έναν κομμάτι Τ.Ν.Τ. γίνεται η δουλειά". Ο Σταθμάρχης τον συνέλαβε, του εξήγησε τους λόγους της σύλληψης του, επέστησε την προσοχή του στο Νόμο και ο 30 35

εφεσείων είτε "έν να σου κάμω 10 διαρρήξεις την νύχτα τζιέ να δούμεν ποιόν έν να πιάεις".

- 5 Ο εφεσείων συνελήφθη, σε σχέση με την παρούσα υπόθεση, δυνάμει δικαστικού εντάλματος στις 4 Ιουλίου 1991 στις 12.05 ενώ βρισκόταν στην περίβολο του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας. Τον συνέλαβε ο Λοχίας Αντρέας Χαννίδης αφού του είχε επιστήσει την προσοχή του στο Νόμο και του εξήγησε τους λόγους της σύλληψής του. Ο
- 10 εφεσείων απάντησε: "Έντάξει, έτσι έγινεν τωρά;" Ο ίδιος μάρτυρας την ίδια μέρα πήρε ανακριτική κατάθεση από τον εφεσειόντα δυνάμει του Δικαστικού Κανόνα 2. Όπως φαίνεται από την κατάθεση αυτή σε όλες τις ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν στη διάρκεια της ανάκρισης αυτός απαντούσε: "'Ότι έχω να πω θα το πω στο Δικαστήριο."
- 15 'Όταν ο εφεσείων κατηγορήθηκε γραπτώς από τον υπεύθυνο των ανακριτών απάντησε: "Εγώ λαλώ σου έν είμαι". και αρνήθηκε να υπογράψει την κατάθεσή του.

- Το Κακουργιοδικείο δέχθηκε τη μαρτυρία των μαρτύρων κατηγορίας και βρήκε ότι τα γεγονότα ήταν όπως τα
- 20 έχουν περιγράψει αυτοί, αφού έκαμε τις διαπιστώσεις του ως προς την αξιοπιστία των μαρτύρων και τη σημασία της περιστατικής μαρτυρίας, όπως επεξηγήθηκε στις υποθέσεις *R. v. Hodge* 2 Lewin 25, 168 E.R. 1136, *R. v. Mantesh* 14 A.A.Δ. 232, *Αναστασιάδης ν. Δημοκρατίας* (1977) 2
- 25 A.A.Δ. 97, και *Αθηνής ν. Δημοκρατίας* (1990) 2 A.A.Δ. 41, όπου αναφέρθηκαν ότι η βασική αρχή είναι ότι σε ποινικές υποθέσεις στις οποίες η υπόθεση εναντίον του κατηγορουμένου στηρίζεται καθ' ολοκληρία ή ουσιαστικά πάνω σε περιστατική μαρτυρία, μετά που τα γεγονότα που κατα
- 30 τέθηκαν ενόρκως αποδειχθούν, το Δικαστήριο πρέπει σαν θέμα νόμου να αποφασίσει όχι μόνον πως τα γεγονότα αυτά συμβιβάζονται με την ενοχή του κατηγορουμένου αλλά επίσης ότι δεν συμβιβάζονται με οποιοδήποτε άλλο
- 35 λογικό συμπέρασμα από εκείνο ότι ο κατηγορούμενος διέπραξε το αδίκημα.

Επίσης αναφέρθηκε στις υποθέσεις *Μιχαηλίδης ν. Δη-*

μοκρατίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 172 και Παφίτης και άλλοι ν. Δημοκρατίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 102.

Συνόψισε δε τα ευρήματά του στην απόφασή του όπως πιο κάτω:

5
 "Συγκεκριμένα: Βρίσκουμε ότι οι σωλήνες (Τεκμ. 7 και 8) οι οποίοι βρέθηκαν συναρμολογημένοι με τη μορφή αυτοσχέδιας βόμβας πάνω στην οροφή του βοηθητικού δωματίου του αστυνομικού σταθμού Δευτεράς είναι ο 10
 μεν σωλήνας (Τεκμ. 7) ο σωλήνας πάνω στον οποίο ο Στέλιος Χαραλάμπους (Μ.Κ.50) ετοποθέτησε βίδες μετά από οδηγίες του κατηγορουμένου και ο σωλήνας (Τεκμ. 8) είναι εκείνος πάνω στον οποίο ο Μ.Κ.50 15
 εκόλλησε ένα κομμάτι λαμαρίνα και πάλιν μετά από οδηγίες του κατηγορουμένου. Πρόθεση του κατηγορουμένου - όπως ο ίδιος είπε στον Μ.Κ.50 - ήταν να χρησιμοποιήσει τους σωλήνες (Τεκμ. 7 και 8) για την κατασκευή "γρασαδόρου". Βρίσκουμε επίσης ότι το 20
 αντικείμενο που βρέθηκε πάνω στην οροφή του πιο πάνω δωματίου αποτελούσε αυτοσχέδια βόμβα η οποία αποτελείτο από τα υλικά και εξαρτήματα που απαριθμήσε ο Μ.Κ.30 (βλ. σελ. 4 της απόφασης). Ανάμεσα σ' αυτά τα υλικά ήταν δύο ράβδοι δυναμίτιδας συνολικού βάρους 440 γραμμαρίων, περιτυλιγμένες με μαύρη πλαστική τέλλα (Τεκμ. 10Α). Ένα από αυτά τα κομμάτια 25
 τέλλας - το τελευταίο - αποτελούσε ένα συνεχόμενο τεμάχιο πριν αποκοπεί με την τέλλα (Τεκμ. 33) που βρέθηκε μέσα στο αυτοκίνητο του κατηγορουμένου με αριθμό CG 161. Μέσα στον σωλήνα (Τεκμ. 8) υπήρχαν 30
 καμένα και ενωμένα σε δύο σειρές κατά ζεύγη 12 αστεράκια (Τεκμ. 12). Αστεράκια μάρκας "POLAR" (Τεκμ. 20, 21) βρέθηκαν μέσα στο αυτοκίνητο του κατηγορουμένου με αριθμό CG 161. Επίσης κοντά στο μηχανουργείο του Στέλιου Χαραλάμπους βρέθηκαν δύο κενά 35
 κουτιά αστερακιών της ίδιας μάρκας. Πάνω στο κουτί (Τεκμ. 20) με αστεράκια που βρέθηκε μέσα στο αυτοκίνητο του κατηγορουμένου βρέθηκαν τα παλαμικά αποτυπώματα του κατηγορουμένου των οποίων η ηλικία

5 δεν ήταν πέραν του ενός μηνός. Η υπεράσπιση αρνήθηκε ότι είχε οποιαδήποτε σχέση με τα αστεράκια αυτά καθώς επίσης και με την τέλλα (Τεκμ. 33) παρόλον που δεν αμφισβήτησε την ανεύρεσή τους μέσα στο αυτοκίνητο του κατηγορουμένου CG161. Ωστόσο η ύπαρξη των παλαμικών αποτυπωμάτων πάνω στο κουτί με τα αστεράκια (Τεκμ. 20) καταδεικνύει ότι μέσα σε χρονικό διάστημα λιγότερο του ενός μηνός η παλάμη του είχε έλθει σε επαφή με το κουτί (Τεκμ. 20).

10

Θέτουμε μια παρένθεση στο σημείο αυτό για να πούμε ότι η σύνδεση του κατηγορουμένου με το Τεκμ. 20 μέσον των παλαμικών του αποτυπωμάτων καταρρίπτει και τον ισχυρισμό ή υπαινιγμό του ότι κάποιος άλλος το είχαν τοποθετήσει μέσα στο αυτοκίνητό του με αριθμό CG 161. Καταλήγουμε επομένως στο συμπέρασμα ότι τα αστεράκια (Τεκμ. 20, 21) ήταν δικά του κατηγορουμένου. Άλλωστε, το αυτοκίνητο αυτό εφρουρείτο συνέχεια μετά τον εντοπισμό του.

15

20 Μπορούμε επίσης να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι το σπάσιμο του τζαμιού του πρέπει να ήταν έργο των νεαρών που θεάθηκαν - από τον ανεξάρτητο μάρτυρα κατηγορίας μετά τον θόρυβο που ακούστηκε - να απομακρύνονται από τη σκηνή. Επομένως κάθε υπαινιγμός ότι το σπάσιμο του τζαμιού του αυτοκινήτου ήταν έργο της αστυνομίας στερείται βάσεως.

25

Συνεχίζουμε με τα ευρήματα και τα συμπεράσματά μας:

30 Ανάλογοι ισχυρισμοί ή υπαινιγμοί του κατηγορουμένου σχετικά με την τέλλα (Τεκμ. 33) που βρέθηκε μέσα στο αυτοκίνητό του δεν γίνονται δεκτοί για τους πιο κάτω λόγους:

30

35 Τόσο η τέλλα (Τεκμ. 33) όσο και τα αστεράκια (Τεκμ. 20, 21) αποτελούσαν υλικά παρόμοια με εκείνα που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή της επίδικης βόμβας. Ο ισχυρισμός ή υπαινιγμός του κατηγορουμέ-

35

νου ότι και τα δύο τεμάχια είχαν τοποθετηθεί από κάποιους άλλους και ότι ο ίδιος δεν είχε οποιαδήποτε σχέση με αυτά, έχει καταρρεύσει με βάση αναντίλεκτη μαρτυρία - τα παλαμικά αποτυπώματα - όσον αφορά τα αστεράκια. Επομένως ένας τέτοιος ισχυρισμός δεν μπορεί να ισχύει όσον αφορά την τέλλα (Τεκμ. 33). Καταλήγουμε επομένως στο συμπέρασμα ότι και η τέλλα (Τεκμ. 33) που βρέθηκε μέσα στο αυτοκίνητό του ήταν δική του.

Αφού εξετάσαμε και τη μαρτυρία του Σακκαδά (Μ.Κ.53) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ένα κομμάτι τέλλας - το τελευταίο με το οποίο ήταν τυλιγμένη η δυναμίτιδα (Τεκμ. 9) είχε κοπεί από την τέλλα (Τεκμ. 33), που όπως έχουμε ήδη συμπεράνει, ανήκε στον κατηγορούμενο - βρέθηκε μέσα στο αυτοκίνητό του. Αυτό το τελευταίο συμπέρασμα συνδέει άμεσα τον κατηγορούμενο με τη διαδικασία περιτυλίγματος της δυναμίτιδας που βρέθηκε μέσα στον σωλήνα (Τεκμ. 7) και κατ' επέκταση με τη συναρμολόγηση της βόμβας.

Αφού ελάβαμεν υπόψη μας όλα τα πιο πάνω ευρήματα και συμπεράσματά μας μαζί με τη μαρτυρία της Κατηγορούσας Αρχής, η οποία έγινε αποδεκτή στην ολότητά της, κρίνουμε πως τα ενώπιόν μας γεγονότα συμβιβάζονται μόνο με το συμπέρασμα ότι ήταν ο κατηγορούμενος που τοποθέτησε την αυτοσχέδια βόμβα που βρέθηκε πάνω στην οροφή του βοηθητικού δωματίου του Αστυνομικού Σταθμού Δευτεράς. Και αυτά τα γεγονότα είναι τέτοια που δεν συμβιβάζονται με οποιοδήποτε άλλο λογικό συμπέρασμα εκτός από το πιο πάνω συμπέρασμά μας ότι ήταν ο κατηγορούμενος που τοποθέτησε την αυτοσχέδια βόμβα πάνω στην πιο πάνω οροφή.

Παρόλον που τα όσα αναφέρονται πιο πάνω είναι αρκετά για να θεμελιώσουν το πιο πάνω συμπέρασμά μας θεωρούμε ότι το σχετικό συμπέρασμά μας ενισχύεται ή βρίσκει υποστήριξη και από τα πιο κάτω γεγονό-

τα και περιστατικά:

5 (α) Το ότι το αυτοκίνητο του κατηγορουμένου με αριθμό DM 751 θεάθηκε να κινείται στην περιοχή τη νύχτα της τοποθέτησης της βόμβας. Δεν έχει σημασία ότι ο Μ.Κ.41 δεν αναγνώρισε τον κατηγορούμενο γιατί δεν έχουμε μαρτυρία ότι το αυτοκίνητο του κατηγορουμένου κλάπηκε ή χρησιμοποιήθηκε από άλλο χωρίς τη συγκατάθεσή του.

10 (β) Την έμμεση ομολογία του κατηγορουμένου στο Λοχία Βασιλείου (Μ.Κ.42).

15 Βρίσκουμε περαιτέρω ότι η βόμβα τοποθετήθηκε τη νύχτα της 3ης προς την 4ην Ιουλίου 1991 και ο κατηγορούμενος την τοποθέτησε μέσον της αυλής της Αθηνάς Λοϊζή (Μ.Κ.3) και αφού εχρησιμοποίησε τη σκάλα που βρίσκεται μέσα στην αυλή της. Το κομμάτι σωλήνα (Τεκμ. 7) που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή της είχε αποκοπεί από τον κατηγορούμενο ή άλλο πρόσωπο με οδηγίες του - όχι του Στέλιου Χαραλάμπους - από τη σωλήνα (Τεκμ. 26) η οποία βρίσκεται στο μηχανουργείο του Στέλιου Χαραλάμπους, κατά την απουσία του Στέλιου. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονίσουμε ότι 20 όταν ο Στέλιος Χαραλάμπους απουσίαζε από το μηχανουργείο του το άφηγε ανοικτό και κάποτε όταν επέστρεφε εύρισκε εκεί τον κατηγορούμενο. Τελικά βρίσκουμε ότι η δυναμίτιδα που βρέθηκε μέσα στη βόμβα 25 αποτελείτο από εκρηκτική ύλη μέσα στην έννοια του σχετικού όρου (βλ. άρθρο 2 και 4(4)(δ) και 4(5)(α)(β) του Περί Εκρηκτικών Υλών Νόμου, Κεφ. 54) και ότι η βόμβα πυροδοτήθηκε από τον κατηγορούμενο στο μέρος που την τοποθέτησε.

30 Έχουμε ακούσει με προσοχή τον ευπαιδευτο δικηγόρο του εφεσείοντα και τα επιχειρήματα τα οποία πρόβαλε προς υποστήριξη της θέσεώς του ότι η καταδίκη του εφεσείοντα έπρεπε να ακυρωθεί από το Εφετείο γιατί δεν είχε 35 αποδειχθεί πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας η ενοχή του. Και τούτο γιατί η υπόθεση της κατηγορούσας αρχής στη-

ριζόταν πάνω σε περιστατική μαρτυρία, η οποία δεν απέκλειε άλλο λογικό συμπέρασμα εκτός από το συμπέρασμα της ενοχής του εφεσεύοντα και το Κακουργιοδικείο παρέλειψε να εξετάσει τούτο.

5

Σε ότι αφορά την εκτίμηση της αξιοπιστίας των μαρτύρων έχει λεχθεί ότι αυτό είναι έργο των πρωτόδικων Δικαστηρίων και το Εφετείο δικαιολογείται να ανατρέψει ευρήματα αξιοπιστίας όταν αυτά συγκρούονται με την κοινή λογική. Εξετάζοντας το σύνολο της προσαχθείσας μαρτυρίας δεν βρίσκουμε κανένα λόγο για να επέμβουμε στο θέμα της αξιοπιστίας των μαρτύρων όπως αυτό εκτιμήθηκε από το Κακουργιοδικείο. Ως προς τα συμπεράσματα του Δικαστηρίου που στηρίζονται πάνω στα διαπιστωθέντα γεγονότα έχουμε ήδη αναφερθεί στις αρχές που διέπουν τη σημασία της περιστατικής μαρτυρίας στις οποίες ορθά αναφέρθηκε το Κακουργιοδικείο. Θα πρέπει να τονισθεί εδώ η βασική αρχή ότι σε περιπτώσεις που η υπόθεση εναντίον ενός κατηγορουμένου στηρίζεται καθ' ολοκληρία ή ουσιαστικά πάνω σε περιστατική μαρτυρία μετά που τα γεγονότα που κατατέθηκαν ενόρκως αποδειχθούν, το Δικαστήριο πρέπει σαν θέμα Νόμου να αποφασίσει όχι μόνο πως τα γεγονότα αυτά συμβιβάζονται με την ενοχή του κατηγορουμένου, αλλά επίσης ότι δεν συμβιβάζονται με οποιοδήποτε άλλο λογικό συμπέρασμα από εκείνο ότι ο κατηγορούμενος διέπραξε το αδίκημα.

10

15

20

25

Όπως λέχθηκε και στην υπόθεση *Μιχαηλίδη ν. Της Δημοκρατίας* (1989) 2 ΑΑΔ, 172, στη σελίδα 200:

"Ξεχωριστά (individual) μέρη της περιστατικής μαρτυρίας συχνά παρομοιάζονται με τους κρίκους αλυσίδας. Όπως οι κρίκοι της αλυσίδας πρέπει να είναι συνεκτικοί και αλληλένδετοι με τους υπόλοιπους κρίκους, έτσι και τα ιδιαίτερα τμήματα της περιστατικής μαρτυρίας πρέπει να συναρτώνται μεταξύ τους ως θέμα λογικής συνέπειας ώστε να συγκροτούν ένα αδιάσπαστο σύνολο. Άλλες αποφάσεις παρομοιάζουν την περιστατική μαρτυρία με δίκτυ στερεά συνδεδεμένο, ώστε να συγ-

30

35

κρατεί χωρίς κίνδυνο πτώσης το περιεχόμενό του."

5 Στην παρούσα υπόθεση τα καθιερωμένα νομικά κριτήρια που διέπουν θέματα περιστατικής μαρτυρίας έχουν ικανοποιηθεί, όπως φαίνεται από την εκτεταμένη ανάλυση των γεγονότων και των συμπερασμάτων τα οποία έβγαλε το Κακούργιοδικείο και τα οποία υιοθετούμε απόλυτα. Κρίνουμε δε περιττό να τα επαναλάβουμε εδώ, μια και σε όση έκταση χρειαζόταν, τα παραθέσαμε ενωρίτερα στην

10 απόφαση αυτή. Οι κρίκοι της αλυσίδας έχουν δημιουργήσει ένα αδιάσπαστο σύνολο και ορθά βρέθηκε ένοχος ο εφεσείων των αδικημάτων για τα οποία κατηγορήθηκε. Δεν βρίσκουμε λόγο να επέμβουμε με την ετυμηγορία του Δικαστηρίου.

15 Για όλους τους πιο πάνω λόγους η έφεση απορρίπτεται.

Η έφεση απορρίπτεται.